

Regeringskansliet, Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över promemorian Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten

Er beteckning: KN2025/01872

Sammanfattning

Lagförslaget innebär ändringar i 4 kap. 4 § miljöbalken som möjliggör att kärntekniska anläggningar kan komma till stånd inom kustområdena och skärgårdarna från Brofjorden till Simpevarp och från Arkösund till Forsmark, utmed Gotlands kust, på Östergarn och Storsudret på Gotland samt på Fårö.

I och med de ändringar i miljöbalken som trädde i kraft den 1 januari 2024 som innebär att det är möjligt att bygga kärnkraft på fler platser i landet anser Länsstyrelsen att det redan finns tillräckligt många platser för att kunna pröva lokaliseringen av kärntekniska anläggningar. Det finns därför inget behov av att möjliggöra för ytterligare fler platser genom att även tillåta etableringar inom områden som är utpekade som riksintresse högexploaterad kust.

I det fall det ändå anses föreligga ett behov av fler platser bör det utredas närmare. Det kan också övervägas om det är lämpligt att staten mer tydligt anvisar platser för ny kärntekniska verksamhet i stället för att öppna upp för etablering längs hela kusten.

De geografiskt utpekade riksintressena enligt 4 kap. 3-4 §§ miljöbalken

Inom Uppsala län gäller högexploaterad kust enligt 4 kap. 4 § miljöbalken från länsgränsen Stockholm-Uppsala till Forsmark. Uppsala län berörs inte av obruten kust enligt 4 kap. 3 § miljöbalken.

Länsstyrelsen kan konstatera att lagändringen innebär att kärntekniska anläggningar utgår från listan på förbjudna anläggningar i 4 kap. 3 § miljöbalken (obruten kust) respektive 4 kap.

4 § andra stycket miljöbalken (högexploaterad kust). Trots förslaget på lagändringarna kommer ändå kärntekniska anläggningar att behöva prövas i vanlig ordning vad gäller mark- och vattenanvändning i övriga delar enligt 3-4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen efterlyser en mer omfattande utredning kring de geografiska riksintressena i 4 kap 1-8 §§ miljöbalken med utgångspunkten hur de kan fungera som bättre planeringsunderlag i prövning och planering. En sådan utredning kan också ta ställning till andra typer av anläggningar som idag inte är förbjudna i 4 kap. 3-4 §§ och där riksintresset inte är till hjälp som planeringsunderlag för bedömningen av tillåtligheten av sådana anläggningar (exempelvis stora havsbaserade vindkraftsparker).

Bakgrundsinformation

Länsstyrelsen i Uppsala län lämnade den 30 mars 2023 ett yttrande i regeringens ärende KN2023/01921 över promemorian Ny kärnkraft i Sverige – ett första steg, Länsstyrelsens ärende dnr 243-2023. I yttrandet framförde Länsstyrelsen bland att lokaliseringen av nya reaktorer bör begränsas till de platser där det redan finns kärnkraftsreaktorer i drift.

Som skäl för ställningstagandet angavs bland annat att ett nyttjande av nuvarande platser för nya reaktorer innebär att befintlig infrastruktur för kraftöverföring med mera kan återanvändas där reaktorer tagits ur drift eller när befintliga reaktorer tas ur drift. På dessa platser finns också kompetens för att sköta driften av en kärnteknisk verksamhet. Den lokala acceptansen bedöms också kunna bestå och tillåtlighetsprövningen bedöms vara mindre komplex. I de län där kärnteknisk verksamhet bedrivs har också Länsstyrelserna den kunskap och erfarenhet som krävs för att kunna hantera den samordnade rollen kopplad till den beredskap som krävs när länet inrymmer kärnkraftsreaktorer i drift.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med miljöskyddshandläggare Bernt Forsberg som föredragande. I den slutliga beredningen har också länsrådet Cecilia Magnusson avdelningschef miljöavdelningen Lennart Nordvarg samt enhetschef för miljöskydd Ida Lindén, naturvårdshandläggare Ingrid Wänstrand samt planhandläggare Samu Manselius deltagit.

Kopia

kn.me.remissvar@regeringskansliet.se